

[Udenrigsministeren.]

tilfælde stort set være de samme, og ordninger, der passer landbruget ind i billedet, vil i hvert af disse tilfælde være nødvendige. Her er det ikke løsningens tekniske form, der er afgørende, men den politiske vilje bagved. Vor opgave er over for alle mulighederne i sin kerne den samme: at opnå rimelig gensidighed, at opnå bedst mulig sikring af vore traditionelle eksportmarkeder og adgang til forøget salg i takt med voksende forbrug. Princippet om den friere handel må ikke alene komme industriens varer til gode, men også landbrugets, selv om måden, dette opnås på, kan blive anderledes.

Ved vurderingen af de forskellige muligheder, der foreligger, må vi gøre os klart, at landenes stilling ikke blot bestemmes af deres økonomiske interesser, men også af deres politiske interesser.

De bestræbelser, der fra fransk side udfoldes for at etablere et snævert politisk samarbejde mellem de seks, kan således næppe undgå at øve en vis indflydelse på udenforstående landes holdning, i første række Stænds. Det er da også bemærkelsesværdigt, at hr. Heath i sin tale på Den vesteuropæiske Unions rådsmøde den 27. februar understregede, at et arrangement med de seks for at være tilfredsstillende for den britiske regering må omfatte såvel det politiske som det økonomiske forhold.

De kommende måneder vil vise, om de forskellige, til dels modstridende tendenser, der i øjeblikket gør sig gældende i Europa, vil udkrystallisere sig i en konkret forhandlingslinje, eller om usikkerheden omkring markedsgruppernes fremtidige indbyrdes forhold vil fortsætte.

Det er i denne situation den danske regerings opgave til stadighed at være med i det forhandlingsmønster, der danner sig. Dette er baggrunden for de mange forhandlingskontakter, den danske regering har taget til regeringer både blandt de seks og de syv. Vi kan ikke risikere, at disse problemer drøftes, uden at vor stemme bliver hørt og vore interesser varetaget.

Jeg skal herefter tillade mig at gå over til de politiske problemer og begynde med en kort redegørelse for udviklingen i Congo.

Congospørgsmålet har med sin dobbelte karakter af et internt congolesisk og inter-

nationalt magtpolitisk problem stillet FN over for en af organisationens hidtil vanskeligste opgaver.

Den tragiske udvikling i landets indre anliggender begyndte med omfattende uroligheder allerede 6 dage efter, at Congo den 1. juli 1960 havde opnået sin selvstændighed, og har været præget af dybt modstridende opfattelser med hensyn til landets fremtidige skikkelse som selvstændig stat. Den nu afdøde statsminister Lumumba stod som leder for de grupper, der ønskede at skabe en stærk centralregering, en opfattelse, der nu hævdes af hans efterfølger Antoine Gizenga. Heroverfor står ledere af enkelte provinser, først og fremmest Tshombe i den rige Katangaprovinc — hvor hovedparten af Congos naturrigdomme findes — som dels i strid med centralregeringen, dels i indbyrdes strid ønsker videst muligt selvstyre for de enkelte provinser. På tværs af disse tendenser står de dybt forankrede stammemodstrætninger, der nu og da udløser borgerkrigs-lignende tilstande. Medens Gizenga fra Stanleyville gør krav på at være Congos eneste lovlige regering i modsætning til den såkaldte centralregering i Leopoldville, har en række congolesiske ledere, som er tilhængere af provinsselvstyre, været samlet til en konference på Madagascar sammen med statschefen præsident Kasavubu og er dér nået til enighed om en statsform, som tilsigter at bevare landets enhed, samtidig med at den tager vidtgående hensyn til provinsernes interesser. Da Gizenga afviser Madagascar-kompromiset, er det tvilsvomt, om der her er fundet en nøgle til situationen.

Stillet over for disse smertelige begivenheder, havde De Forenede Nationer pligt til at gribe ind på grundlag af en anmodning fra den congolesiske regering. Den 13. juli 1960 besluttede sikkerhedsrådet at udsende en styrke til Congo.

Opgaven for FN var dengang, som det er i dag, at skabe ro og orden, d. v. s. at give de congolesiske statsmyndigheder autoritet over deres udstrakte områder — noget, de ikke har og formentlig aldrig har haft — samt at hjælpe det congolesiske samfund til at kunne fungere økonomisk og på anden måde, det vil bl. a. sige at overvinde hungersnøden. Disse opgaver må imidlertid først og fremmest løses af congoleserne selv;